

2740

2740

KWESTIONARIUM

b. jeńca - internowanego - więźnia - HISTORYCZNY - zesłany - w Z.S.R.R.

1. DANE OSOBISTE / Imię, nazwisko, stopień, wiek, zawód i stan cywilny.
Andrzej Grywan, Kapr. Ład 47 solnik, żonaty.

2. DATA I OKOLICZNOŚCI ZAARRESTOWANIA. Dnia 22 września 1939r. dostawia się do uwięzi sowieckiej, pod Werbanem, koto Włodzimiera Wołyńskiego i parku zborowego w Serechowie.

3. NAZWA OBOZU / Więzienia - miejsca przymusowych robót / Dnia 5.8.1939r. przeniesiono mnie na teren Wołyń, Dubio, Równe, potem Szolowa, Krasnopol, Tarcopol, pracownictwo przy budowie szosy Równe - Przemysł; i w Łucku w Tarcopolu do dnia 28.8.39r.

OPIS OBOZU WIEZIENIA itp. / teren, budynki, warunki mieszkaniowe, higiena / Obory były przetrzymywane w stajniach i stajeniach wiejskich i wajach, lub w namiotach. Higiena była średnia.

5. KRAJ JĘCY, WIEZIENI, ZESŁANCI / Narodowość, kategoria przestępstwa, poziom umysłowy i moralny, wzajemne stosunki i t.d. / Wzajemność jeńców była narodowości polskiej. Stosunki koleżeńskie dobre, poziom umysłowy i moralny był bardzo dobry. Wskazywał jeńcy innych narodowości odnieśli się do polaków przyjaźnie. Ze polską nie przepadała na wstępie, że wiele będzie istnieć to tylko ciekawość, że jeńcy im na wstępie straceni nie poświęcają do swiej dyscypliny, lecz nie wycofano ich z nich. Wzajemność im, że polska była i będzie.

6. ŻYCIE W OBOZIE WIEZIENIU, i tp. / przebieg przeciętnego dnia, warunki pracy, normy, wynagrodzenie, wyżywienie, ubranie, życie koleżeńskie i kulturalność i t.d. / Życie w obozie układało się następująco: Godzinna 6 min. pobudka, pranie, umywanie i wysięcie do pracy, pracownictwo do godziny 16. a często do 18. po przybyciu z pracy, obiad. Warunki pracy bardzo fatalne, przekłade ułomne. Przeważał atonizm pracy i indyferencjalizm wobec i stawie zrobić, no mimo decydowania a zarobki gotówkowe i wyżywienie. Dnia gdy atonizm rozpierał z przeszłych dniach miaroli, zdaje się że to mara, a wszystko jest pracono. Życie koleżeńskie było dobre. Było dużo wzajemnej pomocy, pacien może więcej niż w armii.

Ubranie nie było dobre² boe kto oblat umi² zantre
wygłochai moaliric.

2749

7. SPOSOB WŁADZ NKWD DO POLKOW /Sposób badania, tortury, kary, propaganda
komunistyczna, informacja o Polsce i t.d.

Wobec władz N.K.W.D. do jeńców polaków był
bardzo podejrzliwy, obserwacja na każdej kroku
natomiast jeńcy białorusini i żydzi byli traktowani
lepiej, a nawet korzystali z niektórych przywilejów.
Z pierwszych pomników prowadzili dużą propagandę
w posiadanych brzoźdach, ustawała zapowiedź uwięzienia
narysować nas (polskie państwo) Wystrzelał filmy
kulturalistyczne z rasy i miastem, pogadanki polity-
czne oraz o naszym i niecej rasy i byjodniem. Strachował
nas że Polska przepadła na zawsze, a jeżeli będzie to
nieumiejętność, jak to u rasy ludów wolic dyskusji t.d.
Do każdej takiej dyskusji polskiemu wychodziły praktycznie
polskie kuracje. Namawiali nas że umiemy tego nieograniczone

8. POMOĆ LEKARSKA, SZPITAL, ŚMIERTELNOŚĆ /Wymienić nazwiska zmarłych/
Co do pomocy lekarskiej to była niewielka. Śmiertelności
nie spotykałem, ponieważ chorych jeńców odzywano
do tego rodzaju chorób i wadliwych i złośliwych
tak że niekiedy nie wiadomo co się z nimi stało

9. CZY I JAKĄ BYŁA ŁĄCZNOŚĆ Z KRAJEM I RODZINĄ. Wielko było przesłane
dane. Listy na miesiąc do rodziny, a otrzymać list ile było
to, że rodzice z krajem to przez ludność cywilną polską
która pracowała przy budowie drogi. Ludność polska oddawała dane
usługi.

10. KIEDY ZOSTAŁ ZWOLNIONY I W JAKI SPOSOB DOSTAŁ SIĘ DO ARMII.
Zwolniony zostałem 4 drugiego potonie sierpnia 1941 r. w Starobielsku
Po imigracji do Niemiec, Biłgoraj, i Janina, i ogólnie
animacji: przyjechał do obozu wai paktownik Wisniacki i który
fak deklarował o mojej sytuacji polskiej w Niemczech, przyjechał
też do obozu i wielko pomocy, jedynym sposobem oświadczenia o mojej
sytuacji. Na zakończenie odpisałem listy do rodziców i siostry do
rodziny i zostałem wolony do armii. /podpis/

M. p. dnia 6. marca 1943 r.

Kapt. Grywacz Andrzej